

A huszár és a dolgozó

Egy papné, valamikor régen, a tányért, tálat, tejesfazekat belerakta egy kosárba, s elküldte a szolgálot, hogy mossa meg a patakon. A szolgálo mosogatás közben meglátta, hogy egy rák épp akkor mászik ki a vízből. Még soha rákot nem látott, hát rábáméskodik, s egy kicsit fél is tőle. Azonban ott megy egy huszárkatona lóháton. Kérdi tőle a szolgálo: - Ugyan bizony, vitéz uram, mi az istencsodája az ottan? - Az bizony, húgom: rák - feleli a katona. A szolgálo erre megbátorodik, közelebb lép a rákhoz, nézni kezdi, s azt mondja: - Az bizony mász. - Az bizony rák - mondja ismét a katona. - Az bizony mász - mondja nagy nyersen a szolgálo. - Az bizony rák - feleli harmadszor is a katona. - Ugyan bizony, vitéz uram, miféle lélekkel mondhatja azt, mikor én jól látom, hogy mász - mondja a szolgálo. - De hát már húgomasszony is miféle lélekkel mondhatja azt, mikor én jól látom, hogy rák? - kérdi a katona. - No, én nem vagyok sem vak, sem bolond, én jól látom, hogy mász - mondja a szolgálo. - No, én nem vagyok sem vak, sem bolond, én jól látom, hogy rák - mondja a katona. A szolgálo megharagszik, s amennyi edény nála volt, mind a földhöz veri, hogy mind diribdarabra török, s azt mondja nagy méreggel: - Az isten engem éppen úgy pusztítson el, ha nem mász. A katona leugrik a lováról, kirántja a kardját, elvágja a lova nyakát, s azt mondja reá: - Az isten engedje meg, hogy a hóhér éppen így vágja el a nyakamat, ha nem rák. A katona elmegy gyalog, a szolgálo is hazamegy az edény nélkül. Kérdi tőle a papné: - Hát hol vannak az edények? A szolgálo elbeszéli, hogy mi történt közte és a katona között a másszal s a rákkal. - Hát te csak azért törtél olyan kárt nekem? - mondja a papné. - Ó, asszonyom! Hisz én nem is hagyhattam annyiban, mikor én jól láttam, hogy mász, mégis az a gaz katona mind csak azt hajtotta, hogy rák! A papné éppen kemencét hevített, mert sütni akart, erre még inkább megharagszik, kapja a százforintos új bundáját, belöki a kemencébe s azt mondja: - A tűz lángja éppen így égessen el engemet, ha mind a ketten bolondok nem voltatok! - Hát itt miféle égett bőrbűz van? - kérdi kívülről bejőve a pap, s mikor megtudja, mi történt a rák és a mász miatt, kapja a palástját mérgében összevagdolja azt egy fejszével a küszöbön, s azt mondja: - A hóhér éppen így vágjon össze engemet, ha mind a hárman bolondok nem voltatok! Odaérkezik a mester. A bornya betévedt a pap udvarára, az után jött, hogy hazahajtsa. Az is megtudja, hogy miféle dolog történt, s miért. Kap egy botot, s úgy vágja föbe a maga bornyát az ajtó előtt, hogy az mindjárt felfordul s megdöglök. És azt mondja a mester: - Az isten engedje meg, hogy a tüzes mennykő éppen így üssön agyon engemet, ha mind a négyen bolondok nem voltatok! Érkezik az eklézsia kurátora is, kérdezi, hogy mi történt ott, s amikor elbeszéli neki, megharagszik, felkapja az eklézsia ládáját, s úgy vágja a földhöz, hogy a láda darabokra szakad, a drága abroszok, kendők széjjelomolnak a ház földjén, s azt mondja: - Az isten éppen így pusztítson el engemet, ebben az órában, ha mind az öten bolondok nem voltatok! Betoppan azalatt az egyházfi is, látja az abroszokat és a kendőket a földön, összecsapja a kezeit, s kérdi, hogy ugyan bizony milyen dolog történt, s miért is történt, s mikor megtudja, felkapja a földről az abroszokat, kendőket, diribdarabokra hasogatja mind egyig, s azt mondja: - Az ördög éppen így szaggasson el engemet, ha mind a hatan bolondok nem voltatok! A hír elterjedt a történt dolgokról továbbig. Arra összegyűl az

eklézsia, felgyújtják a papi házat, s azt mondják: - A tűz lángja így égessen meg minket, mind amennyien vagyunk, ha mind a heten bolondok nem voltatok!